

ZPRÁVIČKY

SOUTĚŽ Namaluj sokola

Vyhlašujeme soutěž pro všechny, kteří rádi kreslí. Stačí zaslat vlastnoručně namalovaný obrázek sokola (zvířete) do redakce (adresa je Česká obec sokolská, tiskové oddělení, Újezd 450, 118 01 Praha 1 - Malá strana) do 31. března. Malovat můžete pastelkami, vodovkami, uhlem, voskovkami – zkrátka čímkoliv. Soutěží se ve třech věkových kategoriích: 1. kategorie do 6 let, 2. kategorie 6 - 10 let a 11 až 16 let. Vítězné obrázky otiskneme v časopisu SOKOL.

Vaše webová stránka

Aby pro vás, čtenáře-juniory i autory z vašich řad, byla tato dvoustránka v časopisu lépe přístupná, zveřejňujeme její obsah i na internetu na adrese www.junior.sokol-cos.cz. Zde také bude více prostoru pro to, abyste se mohli i jako autoři junioři lépe se svými příspěvky uplatnit.

www.junior.sokol-cos.cz

napište nám
redakce@sokol-cos.cz

„Ahoj kamarádi, objevujte s námi svět kolem nás.“

„S kamarádkou jsme společně změnili naše stránky, aby vás bavily.“

Když se řekne...

Žabomyší válka

Slyšíte-li o něčem, že je to žabomyší válka nebo žabomyší spor, je vám jasné, že se jedná o nějakou malichernost, o bezvýznamný spor. Kde se ale toto úsloví vzalo?

I když téma války žab a myši se stalo populární a dočkalo se mnoha různého přepracování, například i v pohádce, svůj původ má už ve starověku. Za autorem se musíme vypravit až do starého Řecka. Někteří vědci se domnívali, že to byl Homér, autor známých eposů Ilias a Odyssea, kdo napsal ironickou hříčku „Válka žab a myši“. Konečný závěr ale je, že autorem je někdo jiný asi ze 6. století před naším letopočtem, kdo použil v této ironické hříčce Homérov styl a napodobuje Homérov hrdinské eposy. Báseň se stala ve starověku velmi oblíbenou, neboť její obsah nešetřil ani řecké bohy. Například Pallas Athéně myši rozkoušou roucho koupené na dluh. Jednotliví bozi se mají rozhodnout, na čí stranu se přidají, zda na stranu žab, nebo na stranu myši.

V každém případě my se přidáme na stranu těch, kteří žabomyší spory nevedou.

Amazonský návštěvník u nás doma

ZOO

Po Štědrém dnu v leckteré domácnosti přibyl nový nájemník – zvířátko.

Ne vždy to musí být zrovna pes nebo křeček. To potvrzuje i dotaz, který jsme dostali do redakce: „Dostala jsem amazonské vodní želvičky a chtěla bych se zeptat, do jaké míry dorůstají a co vše potřebují k tomu, aby mi vydržely co nejdéle.“

Jelikož nevíme, o jakou amazonskou želvičku se jedná, předpokládáme, že jde o želvu nádhernou, která se u nás vyskytuje nejčastěji a měří okolo 30 centimetrů.

Želví bydlení

Rozhodně není správné ubytovat želvy v nízkých nádobách. V bytě je nejlepší umístit je rovnou do klasického akvária. Do nového akvária patří určitě ostrůvek, topení, teploměr, zdroj světla a vodní filtr. Ostrůvek lehce vytvoříte z písku,

kamení nebo kořenů stromů. Nejjednodušší jsou nejspíš

kameny. Nad ostrůvkem by měl být zdroj světla a tepla. Klidně použijte obyčejnou žárovku s cylindrem, například z alobalu. Je jasné, že ostrůvek musí být naprosto přístupný. Želvy sice dokážou výborně šplhat, ale všude se také nedostanou. Topením je nutné vyhřívat vodu alespoň na 21 stupňů Celsia. Také vodní filtr je naprosto nezbytný, pokud nechcete měnit vodu každé tři dny. Výška hladiny vody se omezuje pouze u malých želv.

Pokud nechcete, aby se vám želva utopila, měla by být hladina nejvýš tak, aby se želvička mohla nadýchnout a zároveň stát zadními nožičkami na dně. Konkrétně pro želvu nádhernou platí, že upřednostňuje stojatou vodu s bahnitým dnem a je dobré ji chovat ve velkém akvateráriu (pro párek želviček je potřeba akvaterárium o velikosti 100x45x45 cm) s poměrně velkou souš. Nejvhodnější by byl samozřejmě venkovní bazén (zhruba 1,5x1,5x1,5 m) s přilehlou ohrazenou souš. Ovšem tento požadavek lze asi velmi těžko splnit.

Jídelníček

Pro začátek je třeba si uvědomit, že želva nádherná je především masožravec. Nutno ale dodat, že v dospělosti se její chuť trochu mění a stává se všežravou. Může se také stát, že najednou začne převažovat rostlinná složka potravy (vodní rostliny a salát). Ale pozor. Želvy nestráví tuky,

takže je nutné je krmit pouze libovým masem. Jde především o různé larvy, červy, žížaly, nitěnky nebo ryby, případně hovězí maso a vnitřnosti. Koupit lze i sušené garnáty. Do jídelníčku můžete také přidat například filety z mořské štiky nebo živé rybičky. Nejdůležitějším vitamínem je vitamín D, který obsahuje zejména sluneční záření. Právě proto je nutné zvýšit v zimním období přísun vitamínů. Pokud se rozhodnete krmit želvy larvami a housenkami, dobře si rozmyslete, odkud je máte. Mohlo by se klidně stát, že svým miláčkům předložíte housenku postříkanou pesticidy nebo jinou chemikálií, a tím je otrávíte.

Při krmení je dobré přemístit želvy z akvária do jiné nádoby, protože potrava poměrně dost znečišťuje vodu a vy byste pak museli akvárium často čistit. Potravu dávejte do vody nakrájenou na požitelné kousky.

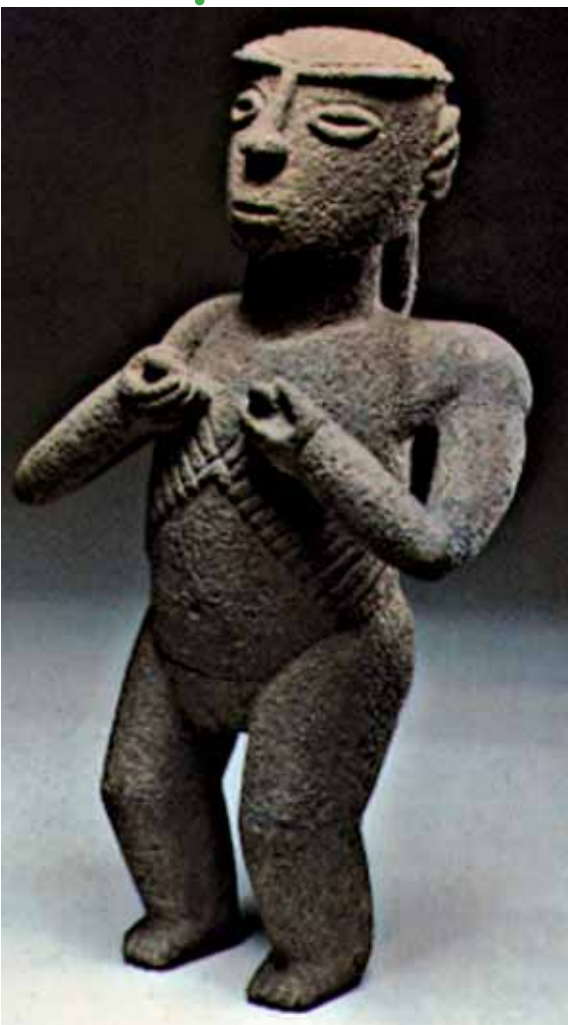
-jkk-

Tajemné město v pralese

Bylo to někdy v roce 1824, kdy ředitel newyorského patentového úřadu navrhl tento úřad zrušit. Důvod: vše prý již bylo vynalezeno. Za několik desítek let vypukla průmyslová revoluce. I dnes, v době rychlých informačních technologií a letů do vesmíru, existují na Zemi tajemna a záhady, čekající na své objevitele. Mezi nimi je i Guayabo.

Guayabo, vklíněné v horách stře-doamerické Kostariky, skrývá tajemství zmizení svých obyvatel – indiánské kultury Cabécar – před 600 lety. Lokalita zabírající 20 hektarů pralesního území blízko města Turrialba ale možná nikdy neodhalí příčinu exodu ani význam obrazců vyrytých do kamenů nalezených na místě.

Cabécarští indiáni obývali Guayabo zhruba mezi lety 1000 před naším letopočtem a 1400 n.l. Ačkoliv cabécarská kultura přetrvala do dnešních dnů a tito indiáni spolu s dalšími sedmi domorodými skupinami tvoří dvě procenta čtyřmiliónové kostarické populace, nejsou badatelé schopni vysvětlit zmizení jejich guayabských soukmenovců. Jedna z teorií poukazuje na nějakou epidemii, jiná předpokládá válečný konflikt s jinou kulturou. V komplexu žila asi tisícovka indiánů, kteří z něj politicky, technologicky, obchodně i společensky dokázali vytvořit vůdčí centrum. Z monumentálního sídliště dnes zůstaly fakticky jen základy budov, které byly stavěny z ohromných kamenných bloků pocházejících z nedalekých dvou řek. Stavby samy o sobě rovněž představují další záhadu, jelikož zatím nebylo zjištěno, jak indiáni tisíce mohutných kamenů přepravovali. V Guayabu bylo dosud odhaleno také 148 kruhových kamenných pahorků vysokých nejméně jeden metr – většina z nich zatím zůstává skryta v zemi. Jsou to

základy domů kónického tvaru, kde se vzdávala úcta božstvu Sibú. Guayabští indiáni znali pokročilé technologie – ve starobylém sídlišti vybudovali kamenný akvadukt, který je zásoboval vodou díky dvěma nádržím a přehradě a který funguje dodneška. V lokalitě bylo nalezeno 65 petroglýfů, jejichž význam nebyl rozluštěn. Největší dojem vzbuzuje kamenná cesta, sedm metrů široká a 15 kilometrů dlouhá, z níž bylo odkryto již 200 metrů. Výzkum amerického Národního úřadu pro letectví a vesmír (NASA) odhalil 80 kilometrů kamenných cest, o něco méně pečlivě vystavěných, které zůstávají pod zemí.

(Podle agentury EFE)

„Baví vás keramika? Rádi modelujete či chodíte do keramického kroužku? Pak vás možná zaujme knížka Keramika bez hrnčířského kruhu, o níž se zmiňujeme na následující stránce v rubrice Kultura. Přinášíme i jednu z možných inspirací pro vás.“

Půlnoční křik

Tento příběh je tak trochu inspirován mou vlastní zkušeností z dřívějších let, avšak jména aktérů i aktéři samotní jsou naprosto vymyšlení.

Byl horký červenec, prázdniny v plném proudu a Petr trávil svých obvyklých čtrnáct dnů na táboře v přírodě. Už po dvánácté. Jako jeden z nejstarších se již pochopitelně nezúčastňoval všech akcí s mladšími táborníky. Trochu ho to mrzelo, proto když za ním přišli hlavní vedoucí a požádali ho, aby jim pomohl se stezkou odvahy pro děti, ochotně souhlasil. Nastal ten slavný velký den. Děti od rána nic netušily, vedoucí však celý den byli mimo tábořiště a pilně připravovali stezku odvahy. Byl mezi nimi i Petr. Večer dostal instrukce, kde má svoje „strašící“ stanoviště a se setměním se tam vydal. Úplně sám. Nevěděl o okolním dění nic víc, než že mu za chvíli zapípal mobil - smluvený signál, kterým mu vedoucí dávali najevo, že právě vychází první dítě. Petr znuděně seděl na pařezu za keřem, aby byl v úkrytu, a čekal, až kolem ten človíček půjde. Věděl, že se nejdřív na cestu vydávají ti úplně nejmladší a ti budou rádi, když projdou celí, takže se rozhodl, že ty strašit nebude.

Nesledoval, kolik za tu dobu uběhlo času, ale za chvíli telefon pípal znovu. V tu chvíli Petrovi zatrnulo. Vychází další dítě, ale kde je to předešlé? Přece by věděl, kdyby kolem něho někdo prošel!

Sám sebe začal uklidňovat, že ti malí nemají tak dlouhé nohy, a když mají strach, dokážou jít pořádně pomalu. Nezbyvalo mu tedy, než čekat. Čekat...

Jenže uběhly už dvě hodiny a kolem stále nikdo nešel. Ani větvička nezapraskala, aby tak dala najevo přítomnost nějakého živého tvora a uklidnila tak stále nervóznějšího Petra. To nepřijemné ticho však nevěstilo nic dobrého.

„POMÓÓC!!!“, ozval se náhle táhlý, mrazivý dětský křik. Petra to vyvrstilo na nohy. To bylo někde blízko!

Petrovo srdce přímo zběsile bušilo, když se prodíral hustým křovím k místu, odkud hlas přicházel. Brzy zaslechl další, ještě hrůznější zvuky. Znělo to jako štěkot zuřivých psů, šílený smích úchylných vrahů a bolestné steny malých dětí...

Po několika minutách cesty Petr rozhrnul poslední větvičky a naskytl se mu tak děsivá a krvavá podívaná, že omdlel.

„Hej, Péto, Petře, no tak vstávej!“, někdo volal a třikrát pleskl spícího Petra po tváři. Ten ospalec otevřel oči. „No tak, vzbud' se, musíš na svoje stanoviště,“ nedal se ten člověk odbýt. V tu chvíli Petr vyskočil a radostně si uvědomil, že to vše byl jenom zlý sen!

Lenka Khýrová, 15 let
Sokol Dvůr Králové

Povídka

